

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION CHARGÉE DU CONTRÔLE DE LA
MISE EN ŒUVRE DES LOIS DU 27 MARS 2020
HABILITANT LE ROI À PRENDRE DES MESURES
DE LUTTE CONTRE LA PROPAGATION DU
CORONAVIRUS COVID-19

COMMISSIE BELAST MET DE CONTRÔLE OP DE
UITVOERING VAN DE WETTEN VAN 27 MAART
2020 DIE MACHTING VERLENEN AAN DE
KONING OM MAATREGELEN TE NEMEN IN DE
STRIJD TEGEN DE VERSPREIDING VAN HET
CORONAVIRUS COVID-19

Lundi

20-04-2020

Après-midi

Maandag

20-04-2020

Namiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
sp.a	socialistische partij anders
cdH	centre démocrate Humaniste
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

- Les arrêtés royaux de pouvoirs spéciaux en matière d'Emploi et des Affaires Sociales: 1
- Arrêté royal n° 5 du 9 avril 2020 pris en exécution de l'article 5, § 1, 5°, de la loi du 27 mars 2020 accordant des pouvoirs au Roi afin de prendre des mesures dans la lutte contre la propagation du coronavirus COVID-19 (II), en vue d'adapter certaines règles applicables dans les secteurs de l'agriculture et de l'horticulture 1
 - Echange de vues avec la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et la Migration et avec la ministre de l'Emploi, de l'Economie et des Consommateurs, chargée de la Lutte contre la pauvreté, de l'Egalité des chances et des Personnes handicapées 1
 - Question jointe d'Ellen Samyn à Nathalie Muylle (Emploi, Économie et Consommateurs) sur "Les travailleurs saisonniers" (55005029C) 1

Orateurs: Ellen Samyn, Sophie Thémont, Katrien Houtmeyers, Isabelle Galant, Maggie De Block, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et la Migration, Bercy Slegers, Evita Willaert, Meryame Kitir, présidente du groupe sp.a, Thierry Warmoes, Catherine Fonck, présidente du groupe cdH, Barbara Pas, présidente du groupe VB, Nathalie Muylle, ministre de l'Emploi - Économie et Consommateurs - Lutte contre la pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées, André Flahaut

INHOUD

- De bijzondere machtenbesluiten betreffende Werkgelegenheid en Sociale Zaken: 1
- Koninklijk besluit nr. 5 van 9 april 2020 tot uitvoering van artikel 5, § 1, 5°, van de wet van 27 maart 2020 die machtiging verleent aan de Koning om maatregelen te nemen in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 (II), met het oog op de aanpassing van bepaalde regels die van toepassing zijn in de land- en tuinbouwsector 1
 - Gedachtewisseling met de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie en met de minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Armoedebestrijding, Gelijke Kansen en Personen met een beperking 1
 - Toegevoegde vraag van Ellen Samyn aan Nathalie Muylle (Werk, Economie en Consumenten) over "De seizoenarbeiders" (55005029C) 1

Sprekers: Ellen Samyn, Sophie Thémont, Katrien Houtmeyers, Isabelle Galant, Maggie De Block, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie, Bercy Slegers, Evita Willaert, Meryame Kitir, voorzitter van de sp.a-fractie, Thierry Warmoes, Catherine Fonck, voorzitter van de cdH-fractie, Barbara Pas, voorzitter van de VB-fractie, Nathalie Muylle, minister van Werk - Economie en Consumenten - Armoedebestrijding - Gelijke Kansen - Personen met een beperking, André Flahaut

COMMISSION CHARGÉE DU
CONTRÔLE DE LA MISE EN
OEUVRE DES LOIS DU 27 MARS
2020 HABILITANT LE ROI À
PRENDRE DES MESURES DE
LUTTE CONTRE LA
PROPAGATION DU
CORONAVIRUS COVID-19

COMMISSIE BELAST MET DE
CONTROLE OP DE UITVOERING
VAN DE WETTEN VAN 27 MAART
2020 DIE MACHTIGING VERLEENT
AAN DE KONING OM
MAATREGELEN TE NEMEN IN DE
STRIJD TEGEN DE
VERSPREIDING VAN HET
CORONAVIRUS COVID-19

du

van

LUNDI 20 AVRIL 2020

MAANDAG 20 APRIL 2020

Après-midi

Namiddag

De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.03 uur en voorgezeten door de heer Servais Verherstraeten.

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 03 et présidée par M. Servais Verherstraeten.

01 De bijzondere machtenbesluiten betreffende Werkgelegenheid en Sociale Zaken:

- Koninklijk besluit nr. 5 van 9 april 2020 tot uitvoering van artikel 5, § 1, 5°, van de wet van 27 maart 2020 die machtiging verleent aan de Koning om maatregelen te nemen in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 (II), met het oog op de aanpassing van bepaalde regels die van toepassing zijn in de land- en tuinbouwsector
- Gedachtewisseling met de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie en met de minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Armoedebestrijding, Gelijke Kansen en Personen met een beperking
- Toegevoegde vraag van Ellen Samyn aan Nathalie Muylle (Werk, Economie en Consumenten) over "De seizoenarbeiders" (55005029C)

01 Les arrêtés royaux de pouvoirs spéciaux en matière d'Emploi et des Affaires Sociales:

- Arrêté royal n° 5 du 9 avril 2020 pris en exécution de l'article 5, § 1, 5°, de la loi du 27 mars 2020 accordant des pouvoirs au Roi afin de prendre des mesures dans la lutte contre la propagation du coronavirus COVID-19 (II), en vue d'adapter certaines règles applicables dans les secteurs de l'agriculture et de l'horticulture
- Echange de vues avec la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et la Migration et avec la ministre de l'Emploi, de l'Economie et des Consommateurs, chargée de la Lutte contre la pauvreté, de l'Egalité des chances et des Personnes handicapées
- Question jointe d'Ellen Samyn à Nathalie Muylle (Emploi, Économie et Consommateurs) sur "Les travailleurs saisonniers" (55005029C)

De **voorzitter**: Collega's, ik zal eerst het woord geven aan collega Samyn voor haar vraag met betrekking tot de seizoenarbeiders. Vervolgens zullen we iedere fractie, in volgorde van grootte, het woord geven.

01.01 Ellen Samyn (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, Belgische boeren trokken al meermaals aan de alarmbel omdat zij momenteel vanwege COVID-19 geen beroep kunnen doen op buitenlandse seizoenarbeiders. De federale overheid besliste daarom om het aantal dagen waarop een persoon kan werken als seizoenswerknemer voor het jaar 2020 te verdubbelen naar 130 dagen in plaats van 65. Daarnaast kunnen mensen die nu tijdelijk

01.01 Ellen Samyn (VB): Étant donné que les agriculteurs belges ne peuvent actuellement pas faire appel à des ouvriers saisonniers étrangers en raison de la crise du COVID-19, les autorités fédérales ont décidé de faire doubler le

werkloos zijn aan de slag als gelegenheidswerknemers in de land- en tuinbouw met behoud van 75 % van hun uitkering.

Ondanks die maatregelen is die vitale sector nog niet gerustgesteld en zullen die maatregelen niet volstaan om de arbeidsbehoeften in te vullen. Niet alleen het binnenhalen van de oogst baart de boeren nog zorgen, ze moeten de oogst ook nog kunnen verkopen. Zo maakt de sector zich zorgen over de export van de producten naar het buitenland. Ook in het binnenland is de afname van bijvoorbeeld asperges verminderd door de sluiting van de horeca. Omdat oogsten geld kost en de landbouwers niet zeker zijn van een afzetmarkt wordt in sommige gevallen de oogst niet volledig binnengehaald.

Mevrouw de minister, de maatregel waarbij 75 % van de tijdelijke werkloosheidsuitkering gecumuleerd kan worden met een loon als seizoensarbeider is in principe van toepassing vanaf 1 april en wordt bekendgemaakt als reeds in voege zijnde. Toch lag die maatregel vorige week nog bij de Raad van State voor advies. Is dat advies al uitgebracht of wanneer verwacht u dat? Wanneer treedt die maatregel effectief in werking? Gebeurt dat eventueel met terugwerkende kracht?

Als de Raad van State een negatief advies uitbrengt, wordt dat dan gevolgd? Was de uitgebrachte communicatie mogelijk voorbarig? Zal de regering eventueel eenzijdig beslissen om die maatregel toch uit te voeren?

Indien de maatregel toch niet wordt uitgevoerd, maar technisch werklozen al aan de slag zijn in de sector, dreigen zij hun uitkering voor technische werkloosheid dan niet te verliezen?

Kan de landbouwers gegarandeerd worden dat zij voor hun oogst een voldoende hoge prijs ontvangen en indien niet, dat er een compensatie komt als zij hun oogst niet kwijtraken, zodat gemaakte investeringen terugbetaald kunnen worden?

In de Europese concurrentiestrijd om zoveel mogelijk seizoensarbeiders ter plaatse te krijgen, werden er door Duitse landbouwers kennelijk reeds vliegtuigen gecharterd. De media maakt er gewag van dat onze landbouwers dat eventueel ook willen doen. Acht u dat plausibel?

Hoe dienen de veiligheidsmaatregelen, zoals social distancing, voor de seizoensarbeiders te worden toegepast? Indien buitenlandse arbeiders naar hier gehaald worden, lijkt een eerste voorwaarde mij uiteraard dat zij voorafgaandelijk in hun land van herkomst getest worden en desgevallend opnieuw bij hun aankomst hier.

Over de verblijfplaats, als blijkt dat landbouwers ter plaatse niet onmiddellijk kunnen instaan voor veilige opvang, zal de FOD Economie dan mee naar een oplossing zoeken, bijvoorbeeld door vakantieparken op te eisen en wooncontainers ter beschikking te stellen?

01.02 Sophie Thémont (PS): Monsieur le président, mesdames les ministres, la question des travailleurs saisonniers me préoccupe également. Je ne reviendrai pas sur le nombre de personnes concernées puisque nous le connaissons.

nombre de jours de travail autorisés en tant que travailleur saisonnier en 2020, ce total passant à 130 jours. Par ailleurs, les personnes actuellement en chômage temporaire peuvent s'engager en tant que travailleurs occasionnels dans les secteurs agricole et horticole en conservant 75 % de leur allocation. Ces mesures sont cependant insuffisantes étant donné que l'exportation des récoltes est également compromise.

Où en sont les procédures qui permettraient d'employer des personnes en chômage temporaire comme ouvriers saisonniers tout en maintenant 75 % de leur allocation? Cette mesure entrera-t-elle en vigueur avec effet rétroactif? Est-elle déjà acquise? Pourrait-on envisager que nos agriculteurs suivent l'exemple de l'Allemagne et affrètent des avions pour faire venir des ouvriers saisonniers? Qu'en sera-t-il des mesures telles que celles relatives à la distanciation sociale pour ces travailleurs? Les ouvriers saisonniers venant de l'étranger feront-ils l'objet de tests proactifs? Le SPF Économie contribuera-t-il à la recherche d'une solution sûre pour l'accueil de ces personnes?

01.02 Sophie Thémont (PS): Seizoensarbeiders kunnen niet komen helpen met de oogst. Dat is een groot probleem voor onze

La crise actuelle empêche les travailleurs saisonniers de remplir leur tâche, car beaucoup sont bloqués à l'étranger, et met par conséquent en péril les récoltes de nos agriculteurs. Or, d'ici quelques semaines, nous savons qu'elles vont s'intensifier. J'entends la nécessité d'offrir des jours de travail supplémentaires aux saisonniers étrangers déjà présents sur le territoire. De même, je comprends les mesures d'assouplissement qui ont été décidées. Néanmoins, je m'interroge à certains égards.

Le travail saisonnier fonctionne par pics, au gré des récoltes et des saisons. Dès lors, quelle est l'utilité du doublement temporaire des contingents de travailleurs occasionnels dans ce secteur?

À ce titre, Alain Detemmerman, co-président de la FGVB (branche HORVAL) rappelait récemment dans la presse que "s'il faut 20 000 personnes pour ramasser des pommes et des poires et qu'on n'en dispose que de 10 000, les fruits ne vont pas rester sur l'arbre deux semaines de plus, le temps que le travail soit terminé". Je m'interroge donc sur l'apport et la réelle utilité de ce point de l'arrêté.

Une alternative consisterait à engager de la main-d'œuvre belge. Il s'agit de trouver des solutions ponctuelles dans le climat particulier de la crise du COVID-19. En effet, on note aussi un déficit de la main-d'œuvre qui provient en majorité des pays étrangers: 80 % des travailleurs saisonniers proviennent d'autres pays. Dès lors, pourquoi ne pas se pencher davantage sur la main-d'œuvre belge, laquelle représente aujourd'hui 20 % en période normale? Vous savez que le manque à combler est criant et que le temps est compté.

Aujourd'hui, une partie de la population est à l'arrêt voire en recherche d'une activité professionnelle. C'est le cas de nombreuses personnes mises en chômage temporaire. Je pense aussi à ces jobistes de l'horeca qui se retrouvent aujourd'hui sans revenu. Ils pourraient trouver une solution dans le travail saisonnier. Cette piste a-t-elle été envisagée?

Enfin, je voudrais souligner que malgré cette urgence, nous resterons attentifs à la durée dans le temps de ces modifications parce qu'il s'agit ici de mesures exceptionnelles liées à un contexte qui l'est tout autant. Il est donc impératif que cet arrêté soit limité à la crise et prenne fin en décembre 2020. Comme on l'a rappelé à maintes reprises, la concertation sociale est un élément important et je déplore une fois encore ici le manque de dialogue avec les secteurs concernés.

De **voorzitter**: Ik had collega Houtmeyers voor de N-VA over het hoofd gezien, waarvoor mijn verontschuldiging.

01.03 Katrien Houtmeyers (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik zal het kort houden. Ook wij wensen de maatregel om het gelegenheidswerk uit te breiden, ten volle te steunen. Wij zijn ervan overtuigd dat aanvullende maatregelen voor studenten en tijdelijk werklozen dringend nodig zijn, anders komen wij in grote problemen terecht. Vandaar ook de vraag wanneer we de publicatie hiervan mogen verwachten.

Nog een klein puntje. We moeten er zeker en vast op toezien dat er

landbouwers. Ik kan erin komen dat het nodig is om bijkomende arbeidsdagen toe te kennen aan de buitenlandse seizoensarbeiders die al in België zijn, en ik heb begrip voor de versoepelde maatregelen. Aangezien het werk in de sector echter op welbepaalde momenten piekt afhankelijk van de oogst, vraag ik me af of het nuttig is om de contingenten van de gelegenheidswerknemers te verdubbelen.

De voorzitter van ABVV HORVAL heeft er in de pers aan herinnerd dat het fruit geen twee weken langer aan de bomen mag blijven hangen, zodat de minder talrijke seizoenswerkers de tijd zouden hebben om het te oogsten.

In de wetenschap dat in een normale situatie 80 % van de fruitplukkers uit het buitenland komt, zou de inschakeling van Belgische arbeidskrachten een alternatief kunnen zijn. Een deel van de bevolking is daarvoor thans vragende partij. Heeft men die oplossing overwogen?

Wij zullen de evolutie van die maatregelen, die in het licht van een buitengewone situatie genomen worden, op de voet volgen. Het besluit moet absoluut tot de crisisperiode beperkt worden en in december 2020 aflopen.

Wij betreuen nog maar eens het gebrek aan sociaal overleg.

01.03 Katrien Houtmeyers (N-VA): Nous soutenons pleinement la mesure visant à élargir le travail occasionnel. Nous avons besoin de toute urgence de mesures supplémentaires pour les étudiants et les chômeurs temporaires, sans quoi nous allons à l'encontre de graves problèmes.

geen misbruik wordt gemaakt van de technische werkloosheid, zoals we afgelopen weekend in de kranten hebben kunnen lezen. Ten slotte kan ik enkel hopen dat de heropening van onze maatschappij ordentelijker zal verlopen dan wat we vorige week hebben gezien, ook inzake communicatie en duidelijkheid.

Quand pouvons-nous espérer la publication de ces mesures?

Quoi qu'il en soit, nous devons veiller à ce qu'il n'y ait pas d'abus dans le recours à la procédure de chômage technique. Je ne peux qu'espérer que la stratégie de sortie définitive de la crise sera plus structurée que ce que nous avons vécu la semaine dernière, notamment en termes de clarté et de communication.

01.04 Isabelle Galant (MR): Monsieur le président, madame la ministre, nous soutenons évidemment cette proposition. Nous savons que ce secteur est fort demandeur. Je me pose une seule question: si cela concerne bien tous les fruits, la récolte des fraises est-elle prévue également?

01.04 Isabelle Galant (MR): Gaat het over alle fruitsoorten, ook over de aardbeienoogst?

01.05 Maggie De Block, ministre: Oui, elle est prévue.

01.05 Minister Maggie De Block: Ja.

01.06 Isabelle Galant (MR): C'est parfait.

01.07 Bercy Slegers (CD&V): Mijnheer de voorzitter, wij juichen de versoepeling van de regels voor de land- en tuinbouwsector vanaf begin april toe. Die versoepeling is heel welkom. De buitenlandse werkrachten konden hier immers heel moeilijk geraken of hadden ervoor gekozen om op tijd naar huis te gaan. Groenten en fruit gaan niet in quarantaine en blijven groeien, dus als we de helpende handen waarover we beschikken beter en langer kunnen inzetten, is dat een grote troef, waarvoor dank.

01.07 Bercy Slegers (CD&V): Nous nous réjouissons de l'assouplissement des règles pour les secteurs agricole et horticole. La mobilisation plus ciblée et prolongée des petites mains est un énorme atout.

Ik heb twee vragen bij het volmachtenbesluit.

Ten eerste, de regeling is beperkt in de tijd en eindigt eind 2020. Er was in de commissie reeds een aantal wetsvoorstellen in behandeling, ook van CD&V. Wij hadden die beperking in de tijd niet ingecalculeerd. Waarom werd deze maatregel beperkt in de tijd? Kan dat eventueel nog worden aangepast mocht dat nodig blijken?

Les dispositions de l'arrêté royal de pouvoirs spéciaux sont limitées dans le temps et expirent à la fin 2020. Pourquoi cette limitation? Le cas échéant, serait-il encore possible d'ajuster la mesure?

Ten tweede, kunnen er nog meer inspanningen worden geleverd om de match tussen vraag en aanbod te verbeteren? Ik verklaar mij nader. Er werd een aantal versoepelingen aangekondigd. Die werken wel, maar op het terrein zijn er nog arbeidskrachten nodig. Mensen die al naar de landbouwers hadden gebeld vóór de versoepeling inging, bellen nu niet meer terug om het werk te doen dat ze nu wel kunnen doen. Dat is een signaal dat ons vanuit de sector bereikt. Misschien kan er wat meer sensibilisering gebeuren of positieve reclame worden gemaakt over de versoepelingen die werden beslist zodat nog meer mensen opnieuw aan de slag zouden gaan.

Pourrait-on accroître les efforts afin d'encore mieux aligner l'offre et la demande? Certes, les assouplissements fonctionnent, mais la pénurie de main d'œuvre n'est pas encore résorbée sur le terrain. Les personnes qui ont appelé les agriculteurs avant l'entrée en vigueur de l'assouplissement des mesures ne rappelleront plus. Peut-être serait-il judicieux d'organiser une publicité plus positive autour de ces assouplissements?

01.08 Evita Willaert (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijn excuses, ik kreeg een belangrijk telefoontje dat ik ook moest afhandelen.

01.08 Evita Willaert (Ecolo-Groen): Des décisions importantes ont été prises de telle sorte qu'au

Er zijn een aantal belangrijke beslissingen genomen om ervoor te zorgen dat er genoeg mensen zijn om de komende weken het fruit en de groenten te oogsten en om ervoor te zorgen dat er geen voedseltekorten zijn en de lokale producten niet verloren gaan.

Dan wil ik ook nog iets zeggen over de uitbreiding van het contingent in de fruitteelt van 65 naar 100 dagen en de verdubbeling die daar bovenop komt. Dit maakt deel uit van een wetsvoorstel dat al door CD&V was ingediend en in bespreking was in de commissie voor Sociale Zaken, na een sectorakkoord. Voor ons is het belangrijk dat dit terugkomt. De vraag was of dit zou worden uitgebreid naar het zachte fruit. Het akkoord ging immers over het harde fruit. Zal men die uitbreiding van 65 naar 100 dagen behouden? Dat zullen wij in de commissie nog verder moeten bespreken.

Voor ons is de tijdelijkheid van de maatregelen die nu genomen zijn heel belangrijk. Omdat we met bijzondere machten zitten, is dat ook logisch.

In de algemene regeling, als iemand werkloos is en seizoensarbeider wordt, dan verliest die persoon zijn uitkering. De regering heeft de mogelijkheid aangekondigd om voor tijdelijk werkloze werknemers op een flexibele manier en zonder inkomensverlies in de tuin- en bosbouwsector te werken. Wat is de stand van zaken van het KB?

Waarom staat men dit uitzonderlijke karakter niet toe voor de klassieke werklozen, de mensen die al werkloos waren? Er is een verschil in behandeling tussen mensen die als tijdelijke werkloze als seizoensarbeider zullen werken en de gewone werklozen die wel hun uitkering zouden verliezen.

Hoe verantwoordt de regering dat verschil in behandeling?

Zoals ik al opmerkte, is het voor ons heel belangrijk dat in deze maar ook in andere maatregelen die nog op tafel liggen – wij zijn zeker voorstander van het voorstel om tijdelijk werklozen de kans te geven in essentiële sectoren te werken, waar hun handen nodig zijn –, men blijft kijken naar de klassieke arbeidsreserve, dus naar de mensen die al eerder werkloos waren, en ook hen de kans te geven hun inkomen te verhogen en arbeidservaring op te doen.

Heeft minister Muylle daarover al expliciet overlegd met de deelstaatsministers? Het is immers aan de deelstaatsministers om mensen die voordien al werkloos waren, ook toe te leiden naar jobs die nu moeten worden ingevuld.

Ik vroeg mij ook af of u een stand van zaken kan geven van het aangekondigde koninklijk besluit over de bevrozing van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen. In welk stadium zit dat koninklijk besluit ongeveer? Daarmee gepaard gaan ook de initiatieven rond de inschakelingsuitkering en het kunstenaarsstatuut.

Ik had ook nog een vraag over het volgende. Het is, enerzijds, heel belangrijk dat zal worden gecontroleerd of de sanitaire regels worden nageleefd, ook op akkers en in fruitgaarden. Vorige week is er, vooral op twitter, commotie geweest over het nieuws dat een groot deel van de gecontroleerde bedrijven een waarschuwing heeft gekregen. Wij

cours des prochaines semaines, de la main-d'œuvre soit disponible en quantité suffisante pour la récolte de fruits et de légumes. L'extension de 65 à 100 jours du contingent dans le secteur de la culture fruitière et le doublement du nombre de jours font partie d'une proposition de loi du CD&V qui a été discutée, après accord sectoriel, en commission des Affaires sociales. Nous verrons si cette proposition sera conservée. Pour nous, il est important que les mesures soient temporaires.

Où en est l'arrêté royal devant permettre aux travailleurs en chômage temporaire de travailler de manière flexible et sans perte de revenus dans le secteur horticole et sylvicole? Pourquoi cette possibilité ne peut-elle être offerte également aux chômeurs classiques? Pour mon groupe, il est très important que pour toutes les mesures qui sont prises en vue de répondre à la demande de main-d'œuvre dans les secteurs essentiels, une attention soit également consacrée à la réserve de main-d'œuvre classique. La ministre Muylle s'est-elle déjà concertée à ce sujet avec les entités fédérées?

La ministre pourrait-elle aussi dresser l'état des lieux de l'arrêté royal annoncé sur le gel de la dégressivité des allocations de chômage? Quel est l'état d'avancement des initiatives ayant trait à l'allocation d'insertion et au statut de l'artiste?

Les règles sanitaires doivent impérativement être respectées au travail, y compris dans les champs et les vergers. Il est apparu la semaine dernière qu'un nombre considérable des entreprises contrôlées avait reçu un avertissement. Il semble qu'en particulier, les travailleurs non affiliés à une organisation syndicale peinent à faire parvenir leur plainte au service Contrôle du bien-être au travail.

hebben altijd aangegeven dat de meeste werkgevers de regels zeker naleven en dat wij daarvan uitgaan. Het is echter belangrijk dat, waar dat niet gebeurt, er snel kan worden opgetreden.

Sindsdien blijven de verhalen tot bij mij komen over problemen op de arbeidsvloer. Ik merk dat vooral werknemers die niet zijn gesyndiceerd, moeilijk hun weg vinden, om een en ander aan te klagen, waarna zij soms wel bijzondere antwoorden van de federale dienst Toezicht Welzijn op het Werk krijgen. Zij vinden dus niet echt gehoor bij die dienst.

Ik zal daarover nog een afzonderlijke vraag indienen. Ik wil alleen aangeven dat het ook eerder kwetsbare mensen kunnen zijn die deze jobs gaan invullen en dat men daar dus aandacht voor moet hebben.

Aan de andere kant moet wat er in dit KB is opgenomen om sociale dumping te vermijden en de verdringing van reguliere banen tegen te gaan ook worden nageleefd. Er staan maatregelen in het KB die daaraan moeten voldoen en wij vragen heel duidelijk dat men erop zou toezien dat ze ook nageleefd worden.

Heeft de minister gehoord of men momenteel op het terrein al voldoende arbeidskrachten vindt? Dit weekend hoorde men eerst dat tijdelijk werklozen hun uitkering zouden verliezen en daarna zou dat dan weer niet gebeuren. Blijkbaar bellen die mensen dan niet terug naar de plaatsen waar er werk is. Mevrouw de minister, weet u in hoeverre men die jobs op het terrein momenteel kan invullen?

01.09 Meryame Kitir (sp.a): De sp.a kan instemmen met de voorgestelde tijdelijke verdubbeling van het maximale aantal uren gelegenhedenarbeid voor 2020. Ik sluit mij verder aan bij de vragen van collega Willaert.

Mevrouw de minister, waarom wordt er een onderscheid gemaakt tussen mensen met tijdelijke werkloosheid en gewone werklozen? Ten tweede, hoe wordt het voor de mensen met tijdelijke werkloosheid geregeld opdat zij hun uitkering niet verliezen?

Dat zijn mijn vragen, maar wij kunnen verder instemmen met dit voorstel.

01.10 Thierry Warmoes (PVDA-PTB): Monsieur le président, mesdames les ministres, il est clair que le secteur qui manque de main-d'œuvre attend cet arrêté royal avec beaucoup d'impatience. Il était donc nécessaire d'assouplir les conditions pour l'engagement de travailleurs saisonniers afin de ne pas laisser les cultures fruitières et agricoles pourrir sur place.

Cela dit, comme dans notre pays, une grande partie des récoltes est exportée, il faut que les surplus puissent être offerts aux banques alimentaires. Les besoins sont grands et les demandes de colis alimentaires, notamment au niveau des CPAS, sont croissantes.

Contrairement à d'autres, nous pensons qu'il est essentiel que l'application de cette mesure soit limitée à la durée de la crise et ne devienne pas définitive. Je pense d'ailleurs que cela va dans le sens d'une recommandation du Conseil d'État. Il faut, en effet, que cette

Les exploitants agricoles réussissent-ils véritablement à recruter suffisamment de main-d'œuvre?

01.09 Meryame Kitir (sp.a): Le sp.a souscrit à la proposition de doublement temporaire du nombre d'heures de travail occasionnel en 2020.

Pourquoi opère-t-on une distinction, à cet égard, entre le chômage ordinaire et temporaire? Comment veillera-t-on, en pratique, à ce que les chômeurs temporaires ne perdent pas leur allocation?

01.10 Thierry Warmoes (PVDA-PTB): De sector kijkt reikhalzend uit naar dat KB, want de regels moeten versoepeld worden om genoeg seizoenswerkers te kunnen inhuren voor de fruit- en groenteoogst.

Als er wegens een gebrek aan exportmogelijkheden overschotten zouden zijn, moet al het fruit geoogst worden en moeten de niet-verkochte producten geschonken worden aan de voedselbanken, want zij zitten om voedingswaren te springen.

mesure soit limitée dans le temps et ne soit applicable que jusqu'à la fin de l'année.

Il nous revient que cette matière avait déjà fait l'objet d'une proposition de loi de l'Open Vld. Je sais qu'il existe aussi une proposition de loi du CD&V, mais les deux propositions ne sont pas concordantes. Quoi qu'il en soit, selon nous, un problème ne se pose que durant cette période de crise sanitaire.

Il y a quelques mois, un accord est intervenu, suite à la concertation sociale qui avait été organisée dans le secteur horticole. C'est ainsi qu'un arrêté royal visant le doublement du nombre de jours a été pris. Aujourd'hui, l'arrêté royal vise à faire passer le nombre de jours de 65 à 100 jours pour le secteur fruitier. Avec le doublement du nombre de jours, le nombre de jours passe donc à 200 jours pour cette année.

Cependant, l'accord intervenu précédemment stipulait bien qu'il ne s'appliquait qu'à la culture des pommes et des poires. Or, dans ce cas, la mesure prise est étendue à l'ensemble du secteur fruitier. Cela ne nous semble pas correct. Je pense d'ailleurs que les organisations syndicales sont opposées à ce que cette mesure soit étendue à tout le secteur. On a parlé, tout à l'heure, de la culture des fraises.

Je voudrais savoir pourquoi on a intégré dans cet arrêté royal qui vise le doublement du nombre de jours, le passage du nombre de jours de travail occasionnel de 65 à 100 jours, ce pour tout le secteur fruitier.

Je voudrais également savoir si, par rapport à cela, une concertation sociale spécifique a eu lieu.

À l'avenir, il faudrait pouvoir disposer d'une étude sur l'utilité de la main-d'œuvre saisonnière et lier ces demandes à des productions plus durables et plus locales car, aujourd'hui, ce sont souvent des productions industrielles à destination des marchés mondiaux où les prix sont bas. Or on sait très bien que le secteur fruitier connaît de grandes difficultés à cause de cela. La situation actuelle avec les problèmes d'exportation montre toute la vulnérabilité de ces cultures. À l'avenir, il faut plus s'orienter vers des productions alimentaires à valeur ajoutée plus durables pour les marchés locaux. C'est une réflexion à plus long terme. Voici donc, monsieur le président, ce que le PTB avait à dire.

01.11 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, mesdames les ministres, mon intervention sera très rapide. Nous soutenons évidemment les mesures d'assouplissement qui ont été prises. J'ai toutefois deux questions, même si l'information a déjà été en partie diffusée dans la presse.

D'une part, on se rend compte que, du côté des producteurs et des agriculteurs, il y a parfois une véritable urgence à disposer de main-d'œuvre supplémentaire. Et la rencontre entre ceux qui sont prêts à travailler et ceux qui sont en attente de main-d'œuvre ne se fait pas toujours. Quels canaux d'information supplémentaires le gouvernement utilisera-t-il pour faire en sorte que les producteurs et agriculteurs puissent disposer le plus rapidement possible de main-d'œuvre supplémentaire?

D'autre part, compte tenu de la fermeture de l'horeca, une partie des

Wij vinden dat de maatregel absoluut gekoppeld moet zijn aan de crisis en niet langer van kracht mag blijven dan nodig. Dat is een opmerking die de Raad van State ook heeft gemaakt. Open Vld had dienaangaande al een wetsvoorstel ingediend.

Enkele maanden geleden heeft de tuinbouwsector, na sociaal overleg, beslist om het aantal dagen seizoensarbeid voor de appel- en perenteelt te verdubbelen. Het huidige KB voorziet voor de fruitteelt in 100 gelegenheidsarbeidsdagen in plaats van 65, en bijgevolg in 200 dagen met de verdubbeling. Het sociaal akkoord voorzag evenwel niet in een uitbreiding tot alle fruitsoorten. De vakbonden zijn daarom gekant tegen de uitbreiding.

Waarom is ze dan toch van toepassing op de gehele sector? Heeft er hierover sociaal overleg plaatsgevonden?

We moeten onderzoeken welke bedrijven nood hebben aan seizoenarbeiders. De vraag moet ook worden gericht aan bedrijven die in de lokale en duurzame teelt actief zijn. Momenteel maken vooral industriële bedrijven, die op de wereldmarkt gericht zijn, gebruik van seizoenarbeid. De lage prijzen die zij hanteren, verzwakken de fruitsector echter.

01.11 Catherine Fonck (cdH): Wij steunen deze maatregelen. De pers heeft hierover bericht, maar op welke bijkomende informatiekanalen zal de regering een beroep doen om de vraag van de producenten en landbouwers beter in overeenstemming te brengen met het beschikbare aanbod aan seizoenarbeiders?

Een deel van de oogst dreigt niet te kunnen worden verkocht en de verkoop via de korte keten is niet overal een haalbare kaart. Overweegt de regering steunmaat-

récoltes risque de ne pas être vendue. Certains circuits courts ont été mis en place pour aller véritablement du producteur au consommateur. Mais ce n'est pas faisable partout et, surtout, il n'y a pas de soutien pour que ce soit réalisé de manière plus large. Le gouvernement envisage-t-il des aides, un soutien ou une logistique particulière pour justement permettre de développer une vente alternative et éviter ainsi qu'une partie de la production ne soit pas vendue?

01.12 Barbara Pas (VB): Mijnheer de voorzitter, aansluitend op de terechte vragen van collega Samyn heb ik nog enkele concrete vragen over het KB.

In het KB zelf wordt er voortdurend gesproken over de fruitteelt in het algemeen, maar er wordt zeer weinig gezegd over arbeidskrachten in de groenteteelt. Men heeft het wel terecht over specifieke maatregelen in de witlofteelt, de champignonteelt enzovoort, maar er wordt niet gesproken over de groenteteelt in het algemeen. Wat is daarvoor de reden? Men spreekt bijvoorbeeld over een Werkgroep Fruitteelt opgericht binnen het paritair comité voor het tuinbouwbedrijf, maar zijn de maatregelen voor bedrijven die enkel of vooral met groenteteelt bezig zijn – algemeen of specifiek, bijvoorbeeld in tomaten, asperges, noem maar op – dezelfde als die voor de fruitteelt? Daar wil ik graag meer duidelijkheid over.

Ik heb daarnaast een tweede vraag over een zaak die al aan bod is gekomen. Ik begrijp zeer goed dat men met dit KB de seizoensarbeiders hier wil houden om de tuin- en landbouwsector te ondersteunen, maar er zijn nu zeer veel tijdelijk werklozen. Collega Erik Gilissen heeft in de commissie voor Economie al aangekaart hoe men hen kan inschakelen om de tekorten aan arbeidskrachten in de landbouw te helpen opvangen. Toen hebt u, minister Muylle, gesproken over een platform waarmee zij ingeschakeld zouden kunnen worden. Ik zou daarover graag wat meer toelichting krijgen. Hoe functioneert dat en functioneert het naar behoren? Zijn er voldoende aanbiedingen via dat platform?

Ten slotte, mijnheer de voorzitter, sta mij toe dat ik de link maak met de opening van de tuincentra, ook al was dat via een ministerieel besluit. Behalve het feit dat dit ministerieel besluit er veel te laat was en dat alles veel te laat werd gecommuniceerd, kan men, in de context van dit KB, toelichten wat de logica is achter het onderscheid dat men maakt tussen de grote tuincentra en de speciaalzaken, de siertelers en de bloemisten, die wel nog dicht moeten blijven en die evengoed tuinproducten verkopen?

Graag wil ik weten welke logica die beslissing kan verklaren. Die maatregel is immers niet altijd even duidelijk. Ook de communicatie ervan was een regelrechte ramp, maar dat is een discussie die wij elders moeten voeren. Onduidelijkheid was in elk geval troef. Ik ben zeer benieuwd naar de antwoorden op mijn andere concrete vragen.

De **voorzitter**: Uw laatste vraag is zeer interessant. Uw laatste opmerking, volgend op uw vraag, is ook terecht. Het gaat niet om een volmachtbesluit maar om een ministerieel besluit binnen de bevoegdheden, waarvoor de respectievelijke commissies bevoegd zijn.

01.13 Minister Nathalie Muylle: Mijnheer de voorzitter, collega's, mevrouw Samyn, ik zal straks een antwoord geven op uw specifieke

regelen voor die alternatieve verkoopkanalen?

01.12 Barbara Pas (VB): L'arrêté royal ne cesse de mentionner le secteur fruitier, mais la question de la main-d'œuvre dans le secteur du maraîchage est à peine effleurée. Les mesures prises pour les exploitations du secteur fruitier valent-elles aussi pour celui du maraîchage?

Je comprends que le présent arrêté royal vise à maintenir les travailleurs saisonniers en Belgique, mais n'oublions pas que de très nombreux chômeurs temporaires peuvent être déployés dans le secteur agricole. La ministre Muylle a évoqué une plateforme destinée à mettre en contact chômeurs temporaires et exploitations agricoles. Est-elle déjà opérationnelle et est-elle efficace?

La ministre pourrait-elle préciser la logique qui établit une distinction entre les grandes jardineries, autorisées à ouvrir leurs portes, et les commerces spécialisés et les fleuristes, qui doivent rester fermés?

Non seulement la mesure semble illogique, mais elle a en outre été communiquée sans aucune cohérence et beaucoup trop tard.

01.13 Nathalie Muylle, ministre: Le gouvernement a réparti les

vragen. Heel veel globale vragen zak ik echter beantwoorden in een globale uiteenzetting.

De regering heeft maatregelen willen nemen voor de sector. Wij hebben dat willen doen aan de hand van twee instrumenten, namelijk maatregelen die in een volmachten-KB terechtgekomen zijn en hier vandaag ter bespreking voorliggen en bijkomende maatregelen die genomen worden door een gewoon koninklijk besluit. De reden voor dat laatste is, en zeker de leden van de vaste commissie voor Sociale Zaken weten dat, dat de minister van Werk maatregelen kan nemen in het kader van werkloosheid met een gewoon koninklijk besluit en dat daarvoor geen volmachten-KB nodig is.

De maatregelen met betrekking tot tijdelijke tewerkstelling voor tijdelijk werklozen aan 75 % voor de land- en tuinbouw zijn opgenomen in een gewoon koninklijk besluit. Dit koninklijk besluit bevat ook de maatregelen inzake het statuut van de artiesten en de degressiviteit van de werkloosheid. Na overleg met de sociale partners en de tien partijen werd dit vorige week naar de Raad van State verzonden, met hoogdringendheid, dus vijf dagen. Wij verwachten vandaag of morgen de beslissing daaromtrent.

We hebben enkele vragen om uitleg gesteld, die veeleer van technische aard waren. Wij gaan ervan uit dat we dat koninklijk besluit nog deze week in het *Belgisch Staatsblad*, zodra het terug is van de Raad van State, zullen kunnen publiceren. Het treedt in werking met terugwerkende kracht vanaf 1 april.

In het volmachten-KB hier gaat het over de verdubbeling van de quota in het kader van de plukkaart: het aantal toegelaten seizoenarbeidsdagen gaat voor de landbouw van 30 naar 60 dagen, voor de tuinbouw van 65 naar 130 dagen en voor de champignon- en witloofteelt van 100 naar 200 dagen. Voorts worden de nieuwe quota voor de sector van zowel het zacht als het hard fruit van 100 dagen opgetrokken naar 200 dagen.

Mevrouw Pas vroeg waarom er in het volmachten-KB vooral wordt gesproken over de fruitsector. Dat heeft er vooral mee te maken dat in het volmachten-KB nieuwe maatregelen voor de fruitsector worden opgenomen. Zo verdubbelen we de quota voor een korte periode, enkel voor 2020, naar aanleiding van de COVID-19-crisis. Daarnaast geven we in het volmachten-KB ook uitvoering aan het sociaal akkoord dat begin dit jaar werd gesloten in de land- en tuinbouw.

Twee maatregelen van dat sociaal akkoord worden hierin opgenomen.

Ten eerste, een arbeider mag alleen als seizoenarbeider worden tewerkgesteld in een bedrijf, als hij 180 dagen voordien niet met een vast contract voor dat bedrijf heeft gewerkt.

Ten tweede geven wij in het besluit uitvoering aan de overeengekomen uitbreiding van het quotum naar aanleiding van de exportproblemen van de perensector in ons land van 65 dagen naar 100 dagen voor het hard fruit. Bovendien voegen wij daar voor dit jaar de sector van het zacht fruit aan toe, omdat er bijvoorbeeld in de aardbeisector, een grote vraag is naar voldoende arbeidskrachten.

mesures relatives au secteur entre un arrêté royal de pouvoirs spéciaux et un arrêté royal ordinaire. Tout ministre de l'Emploi est, en effet, habilité à prendre des mesures en matière de chômage par le biais d'un arrêté royal ordinaire. C'est pourquoi les mesures visant la mise au travail temporaire de chômeurs temporaires à raison de 75 % dans les secteurs de l'agriculture et de l'horticulture ont été incorporées dans un arrêté royal ordinaire. Les dispositions concernant le statut des artistes et la dégressivité du chômage figurent également dans ce même arrêté royal. Après concertation avec les partenaires sociaux et le Groupe des 10, il a été soumis en urgence au Conseil d'État. Nous attendons son avis pour aujourd'hui ou demain.

Si l'arrêté royal revient en temps utile, nous pourrions probablement encore le publier au *Moniteur belge* cette semaine. Il entrera alors en vigueur avec effet rétroactif au 1er avril.

Les dispositions de l'arrêté royal de pouvoirs spéciaux doublent les quotas: 30 jours passent à 60 jours pour l'agriculture; 65 jours pour l'horticulture deviennent 130; 100 jours pour la récolte des champignons et des chicons passent à 200. Pour les fruits, on passe de 100 à 200 jours.

L'arrêté royal de pouvoirs spéciaux contient principalement des mesures pour le secteur fruitier pour l'année 2020. L'arrêté exécute, par ailleurs, un accord social conclu dans les secteurs agricole et horticole au début de cette année. Deux mesures issues de cet accord figurent aussi dans le présent arrêté royal. Il s'agit d'une part de la mesure interdisant à un travailleur saisonnier d'avoir travaillé sous contrat fixe pour la même entreprise au cours des 180 jours qui précèdent. L'autre mesure concerne l'extension de 65 à 100 jours pour les fruits durs.

Ik wil daarover heel duidelijk zijn, het volmachten-KB regelt een tijdelijke situatie, wat betekent dat de verdubbeling van de quota enkel voor 2020 geldt. De bijkomende maatregelen in verband met het quotum van 180 dagen en ook de maatregelen voor de sector van het zacht en het hard fruit vervallen dus na dit jaar. Dat betekent dat de wetgevende initiatieven van verschillende partijen die momenteel in het Parlement voorliggen, ook best een vervolg krijgen. Dan kan men een definitieve regeling krijgen voor de fruitsector en het quotum van 180 dagen vanaf 2021. Het Parlement zal in de komende weken en maanden dus zeker zijn rol kunnen spelen met betrekking tot de maatregelen voor na 2020. Bij de heropstart zullen we de noden van de sector ook beter kunnen evalueren, wat belangrijk zal zijn voor de regeling voor 2021.

Ik laat mevrouw Thémont opmerken dat we met het koninklijk besluit uitvoering geven aan een sociaal akkoord in de sector.

Nous y avons ajouté les fruits mous pour cette année.

Le doublement des quotas ne sera applicable qu'en 2020 puisque cet arrêté royal de pouvoirs spéciaux régit une situation temporaire. Les mesures supplémentaires deviendront donc caduques après cette année. Il serait donc souhaitable de poursuivre le travail législatif entamé par divers partis pour aboutir à un règlement définitif pour le secteur fruitier. Le Parlement aura dès lors sans aucun doute un rôle significatif à jouer dans les semaines à venir. Les besoins du secteur apparaîtront bien plus clairement lorsque les activités auront repris leur cours normal. Mme Thémont, cet aspect s'inscrit dans le cadre de la mise en œuvre de l'accord social qui a été conclu.

Nous avons eu de nombreuses concertations avec les partenaires sociaux au sujet de l'accord conclu au début de cette année. De même, madame Thémont, l'arrêté royal de pouvoirs spéciaux a été expliqué à plusieurs reprises au sein du groupe des Dix, aux partenaires sociaux. Dire que nous n'avons pas organisé de concertation sociale, c'est inexact. Nous avons eu beaucoup d'informations et de concertations avec les partenaires sociaux à ce sujet.

Het klopt niet dat er geen sociaal overleg heeft plaatsgevonden. We hebben veelvuldig overleg gepleegd over het akkoord dat begin dit jaar werd gesloten. Het bijzonderemachtenbesluit werd meermaals toegelicht aan de sociale partners in de Groep van Tien.

Er werd gevraagd of men de komende weken wel voldoende mensen zal vinden om dat werk te kunnen doen. Arbeidsbemiddeling vormt daarin een belangrijk aspect en is een regionale bevoegdheid. Er werd daarover de voorbije weken veel overleg met de regio's gepleegd.

Plusieurs membres se sont demandé si nous allions parvenir à trouver suffisamment de main-d'œuvre. Les offices de l'emploi, qui constituent une compétence régionale, ont un rôle important à jouer à cet égard. Le VDAB a d'ores et déjà créé une plateforme à cet effet. Il est exact que 7 000 à 8 000 travailleurs saisonniers sont déjà présents dans notre pays et le doublement des heures de travail autorisées va leur permettre de rester. Au cours des prochaines semaines, 15 à 20 000 travailleurs supplémentaires seront toutefois nécessaires. L'échelon fédéral peut communiquer à ce sujet, les régions vont devoir continuer à assumer leur rôle et il peut être fait appel aux étudiants, sachant qu'il s'agit avant tout de faire coïncider l'offre et la

In Vlaanderen heeft de VDAB op zijn website een platform gelanceerd om mensen te vinden die kunnen helpen met de oogst. Men kan zich al sinds vorige week registreren om in die sector te worden tewerkgesteld.

Het klopt dat wij momenteel over ongeveer 8.000 buitenlandse seizoensarbeiders beschikken. Dankzij de verdubbeling van de quota kunnen zij hier blijven, maar het is ook belangrijk om de komende weken 15.000 tot 20.000 mensen extra te kunnen inzetten. Wij willen daartoe nog een oproep lanceren, maar de regio's spelen vandaag de rol die ze moeten spelen.

Wij moeten ook nagaan of wij studenten de komende weken kunnen stimuleren om in die sectoren aan het werk te gaan. De combinatie van studentenarbeid met seizoensarbeid is immers mogelijk. Het is belangrijk om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen.

Wat de vraag van mevrouw Samyn betreft, in sommige sectoren vertrekken de buitenlandse arbeiders tijdens de winterperiode en komen zij in het voorjaar terug. Opdat de buitenlandse seizoenarbeiders, vooral uit Roemenië en Polen, de komende maanden zouden kunnen terugkomen, worden er in samenwerking met Buitenlandse Zaken, volop gesprekken gevoerd om hun doorgang te kunnen verzekeren. Er is de vraag of er gezamenlijk transport kan worden ingezet om hen naar hier te halen. Wij hopen daar de komende dagen een doorbraak te realiseren. Maar ook de bouw- en de land- en tuinbouwsectoren van Duitsland zijn vragende partij voor extra arbeidskrachten.

Wij vangen signalen op dat men wel eens zou proberen die arbeidskrachten, die Duitsland moeten doorkruisen, zal proberen te verleiden om daar te blijven en de doorsteek naar België niet te maken. Wij moeten met die mogelijkheid rekening houden, ook al hebben we moeilijk vat op dat proces.

Wat de eventuele quarantainemaatregelen betreft, mijn collega is daar veel meer in onderlegd. Ik voel mij sterk ondersteund door haar op dat vlak en zal mij niet wagen aan uitleg ter zake; die zal zij zeker voor haar rekening nemen. Hoe dan ook is het belangrijk om ervoor te zorgen dat buitenlandse seizoensarbeiders hierheen kunnen komen.

Er waren ook verschillende vragen over de tijdelijk werklozen. Laat het duidelijk zijn: wie voor de crisis al werkloos was, kon al seizoensarbeid verrichten. De VDAB motiveerde werklozen voordien al en doet dat nog om te werken in de land- en tuinbouw, en niet alleen als seizoenarbeider, maar als reguliere werknemer.

Vandaag tellen wij 400.000 werklozen en 1,3 miljoen werknemers in tijdelijke werkloosheid. Wij willen de piek van de 15.000 tot 20.000 extra handen die wij enkele weken nodig hebben, vooral bij hen vinden. We voelden ook duidelijk aan dat er een aanmoediging voor de tijdelijke werklozen nodig was om in die sectoren in te stappen. De bedoeling van de tewerkstelling van werklozen is nog altijd activering met zicht op langdurige inschakeling op de arbeidsmarkt, terwijl de inschakeling van de tijdelijke werklozen heel duidelijk gaat over een tijdelijke situatie.

Mevrouw Samyn vroeg wat met de inwerkingtreding van het koninklijk besluit gezien de vraag om advies van de Raad van State. Welnu, voor zowel het gewone koninklijk besluit als voor het volmachtenbesluit geldt als datum 10 april 2020 en wij hopen tot de publicatie te kunnen overgaan, zodra wij het advies van de Raad van State hebben ontvangen, wellicht vandaag of morgen. Beide besluiten werden trouwens op hetzelfde moment aan de Raad van State voorgelegd.

Wat de sectorsteun betreft, een vraag van zowel mevrouw Samyn als mevrouw Fonck, minister Ducarme lichtte vorige week al toe dat er op Europees niveau ingegaan werd op de aard van mogelijke sectorsteun, waar de land- en tuinbouw vragende partij voor zijn. Het komt aan de regionale ministers van Landbouw, die ter zake bevoegd zijn, toe om de steunmaatregelen voor die sectoren uit te werken.

Er werd ook naar maatregelen gevraagd voor landbouwers met liquiditeitsproblemen. De Gewesten hebben daarvoor waarborg-

demande.

Des discussions sont actuellement en cours, au niveau ministériel et en particulier avec le ministre des Affaires étrangères, afin d'acheminer vers notre pays essentiellement des travailleurs venant de Roumanie. Nous espérons qu'une avancée pourra être réalisée cette semaine, y compris en ce qui concerne le transport conjoint.

Toutefois, il est à craindre que l'Allemagne, par laquelle transiteront de nombreux travailleurs, tentera de les inciter à rester pour y travailler.

En ce qui concerne le chômage temporaire et ordinaire, les chômeurs ordinaires pouvaient déjà dans le passé occuper une fonction de travailleur saisonnier ainsi que de travailleur régulier dans les secteurs de l'agriculture et de l'horticulture. Afin d'absorber le pic des semaines à venir, nous recherchons donc des chômeurs temporaires. Pour les chômeurs ordinaires, l'objectif est de les réintégrer durablement sur le marché du travail.

L'arrêté royal normal ainsi que celui de pouvoirs spéciaux – tous deux du 10 avril – ont été soumis en même temps au Conseil d'État. Ce dernier devrait rendre ses avis aujourd'hui ou demain, après quoi les arrêtés seront publiés. En ce qui concerne les aides aux secteurs agricole et horticole, une discussion est également en cours à l'échelon européen. Les ministres régionaux de l'agriculture ont aussi un rôle à jouer à cet égard puisqu'ils doivent élaborer les mesures d'aides. Les Régions ont élaboré des régimes de garanties pour les agriculteurs qui sont confrontés à des problèmes de liquidités.

Les autres mesures prises pour les indépendants dans le cadre de la crise du COVID-19 s'étendent également aux agriculteurs.

regelingen uitgewerkt. Zo is er in Vlaanderen een overheidswaarborg van 80 % met een maximumlooptijd van drie jaar voor maximaal 770.000 euro.

Alle andere maatregelen, zoals het uitstel van betalingen van sociale bijdragen, waarover mijn collega zeker nog meer zal vertellen, gelden ook voor landbouwers. De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de hinderpremies en het overbruggingsrecht lopen ook voor landbouwers en zelfstandigen.

U stelde ook een vraag over extra buitenlandse arbeidskrachten. Mijn antwoord bestaat uit drie delen. Wie hier is, houden we langer aan het werk via de quotaregeling. Via de tijdelijke werkloosheid op korte termijn en de studentenarbeid hebben we in de komende weken eveneens extra handen. Via het Europese niveau proberen we nog seizoensarbeiders naar ons land te halen.

In het koninklijk besluit is heel duidelijk opgenomen dat wanneer een land- of tuinbouwbedrijf niet in plaats kan voorzien, er ook geen tewerkstelling mogelijk is. De land- en tuinbouwers zijn dus ook verantwoordelijk voor de huisvesting van de arbeiders, overeenkomstig de geldende decreten.

Daarmee heb ik een eerste ronde van antwoorden gegeven. Ik ben ervan overtuigd dat collega-minister De Block nog heel wat elementen toe te voegen heeft.

01.14 Minister **Maggie De Block**: Collega Muylle, u verwent mij, want u hebt al heel veel aangehaald.

De **voorzitter**: Mevrouw de minister, als u het mij toestaat, onderbreek ik u even. Collega Flahaut heeft nog twee tussenvragen die ook met uw bevoegdheden te maken hebben.

01.15 **André Flahaut** (PS): Madame la ministre, j'ai entendu la réponse évoquant les difficultés d'accès à la main-d'œuvre, etc. Je poserai une question à laquelle vous n'aurez peut-être pas de réponse, mais qui me semble relever du bon sens. J'essaie toujours d'avoir les deux pieds sur terre. A-t-on pensé à procurer une occupation à toutes les personnes qui se trouvent par exemple dans les centres Fedasil? À côté de cela, il reste toute la problématique du travail intérimaire. Une série de personnes aujourd'hui sont dans les fichiers des agences d'intérim. Ces dernières n'ont plus la possibilité de leur offrir des emplois temporaires. Or, il y a là un secteur qui pourrait, de façon temporaire, fournir une occupation. Voilà deux questions complémentaires.

01.16 **Nathalie Muylle**, ministre: Je vous répondrai rapidement que les intérimaires y sont inclus. C'est dans un autre arrêté de pouvoirs spéciaux, mais ils sont inclus dans les mesures. Quant à Fedasil, c'est ma collègue qui vous répondra.

01.17 Minister **Maggie De Block**: Mijnheer de voorzitter, er werd mij gevraagd of die mensen in quarantaine moeten. Daarvoor werd een advies aan de CELEVAL gevraagd. Dat zal er eerstdaags komen. Er is bezorgdheid over de seizoensarbeiders die door Duitsland of Frankrijk moeten. Daarover is er een advies geweest van de *Single*

À propos des renforts de main d'œuvre étrangère, permettez-moi d'ajouter que les agriculteurs et horticulteurs sont responsables de l'hébergement de ces travailleurs. Ils doivent, par conséquent, disposer d'espaces suffisants, conformément aux décrets en vigueur.

01.15 **André Flahaut** (PS): Ik begrijp dat er arbeidskrachten te kort zijn. Werd er overwogen om mensen die nu in Fedasil centra verblijven tewerk te stellen, en om mensen die gewoonlijk voor uitzendkantoren werken in te schakelen? Zij zouden tijdelijk in die sector aan de slag kunnen.

01.16 Minister **Nathalie Muylle**: Die maatregelen gelden ook voor de uitzendkrachten. Zij worden in een ander bijzonderemachtenbesluit vermeld. Mijn collega zal op de vraag over Fedasil antwoorden.

01.17 **Maggie De Block**, ministre: Ces personnes doivent-elles être placées en quarantaine? La CELEVAL a été interrogée à ce propos et nous attendons son avis

Market Enforcement Task Force, die door de Europese Commissie werd opgericht. Volgens het advies moeten seizoensarbeiders de grenzen kunnen overgaan, maar de algemene regels inzake hygiëne en afstand houden moeten worden gerespecteerd. Dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan, maar dat zijn de voorwaarden waarop zij de grens kunnen oversteken.

Voor de studenten is er inderdaad ook een KB, dat nu bij de Raad van State ligt. Studenten kunnen ook worden ingeschakeld voor dat soort werk. Het is dan ook belangrijk om de quota te verhogen. Het lijkt misschien eenvoudig werk, maar dat is het niet, zeker niet voor mensen die dat voor het eerst doen. Onder meer om fruit te plukken zonder dat het beschadigd wordt, is een zekere handigheid en stielkennis nodig, vandaar het belang om mensen die het werk al kennen meer uren te geven. Zij kunnen dan hun kennis overdragen aan nieuwe mensen, zoals studenten en asielzoekers die hier al een tijdje zijn of die zich in de asielcentra bevinden.

Ook voor de land- en tuinbouw, meestal zelfstandigen, zijn de maatregelen omtrent uitstel van sociale bijdragen mogelijk, als hun inkomsten terugvallen op 65 % van wat zij vroeger haalden. Zij moeten dat uitstel zelf aanvragen. Als zij dat niet hebben gedaan en zij komen toch in financiële moeilijkheden, dan kan er met de RSZ toch een afbetalingsplan zonder intresten worden overeengekomen. Dat zijn allemaal tijdelijke maatregelen die ervoor moeten zorgen dat er zo weinig mogelijk mensen in de problemen komen in die belangrijke sectoren, belangrijk voor ons, maar ook voor die mensen zelf.

Minister Muylle heeft al geantwoord over de contingentering. Er was een sociaal akkoord, maar alleen over appels en peren, heb ik begrepen. Nu gaat het natuurlijk over andere oogsten, momenteel komen de aardbeien eraan. Daarom hebben wij het akkoord tijdelijk doorgetrokken, maar de onderhandelingen over sociale akkoorden lopen verder en ook wetgevende initiatieven in de Kamer kunnen wat dat betreft worden voortgezet, want dit stopt aan het einde van dit jaar en dan moeten wij op iets anders kunnen terugvallen. Na elke winter komen er immers een lente en een zomer en voor de volgende oogsten is het zeker nodig om daaraan verder te werken. Daar zijn wij het allemaal over eens.

Op de werkvloer moeten nu nog maatregelen worden genomen omtrent afstand houden. Wij zullen zien wat er in een verdere fase gebeurt. De Nationale Veiligheidsraad moet dat uitmaken, maar nu moeten maatregelen worden genomen omtrent afstand houden en hygiëne. De arbeidsinspectie zal daarop toezien, zoals zij ook op andere zaken toeziet. De functie van onze inspecteurs is dus wat dat betreft verruimd.

dans les tout prochains jours. Nous sommes inquiets pour les travailleurs saisonniers qui doivent transiter par l'Allemagne ou la France. La Single Market Enforcement Task Force a formulé un avis à ce sujet. Les travailleurs saisonniers doivent pouvoir franchir les frontières, mais les règles en matière d'hygiène et de distanciation doivent être respectées. C'est un avis plus facile à formuler qu'à respecter.

Un arrêté royal, actuellement soumis à l'avis du Conseil d'État a effectivement été prévu pour les étudiants. Ils peuvent également être enrôlés dans le secteur. Il importe, dès lors, de relever les quotas. Cueillir des fruits sans les endommager requiert une certaine dextérité et une maîtrise du métier et il est important, dans ces conditions, d'octroyer plus d'heures aux personnes qui connaissent déjà le métier. Elles peuvent alors partager leur expertise avec les néophytes comme les étudiants et les demandeurs d'asile.

De même, dans les secteurs agricole et horticole, où les opérateurs sont généralement des indépendants, les mesures en matière de sursis de paiement des cotisations sociales sont possibles, si leurs revenus sont réduits à 65 % de leurs revenus antérieurs. Ils doivent eux-mêmes demander ce sursis. S'ils ont omis d'en faire la demande et qu'ils rencontrent tout de même des difficultés financières, un plan d'apurement sans intérêts peut être convenu avec l'ONSS. Ces mesures temporaires doivent faire en sorte de limiter au strict minimum le nombre de personnes qui se retrouvent en difficulté dans ces secteurs importants.

La ministre Muylle a déjà répondu à la question du contingentement. Il y avait un accord social, mais uniquement pour les pommes et les poires. Les fraises ont maintenant déjà fait leur arrivée.

C'est pourquoi nous avons temporairement étendu le champ d'application de l'accord, mais les négociations sur des accords sociaux se poursuivent et des initiatives législatives peuvent également être poursuivies, car ce régime expire fin 2020 et nous devons alors pouvoir trouver appui ailleurs.

Même si le Conseil national de sécurité doit déterminer comment une phase ultérieure se présentera, des mesures doivent à présent encore être prises sur le terrain en matière de maintien de la distance et en matière d'hygiène. L'Inspection du travail y veillera. La fonction de nos inspecteurs y a été quelque peu élargie.

De **voorzitter**: Collega's, dan geef ik nu het woord voor de replieken.

01.18 Sophie Thémont (PS): Monsieur le président, j'ai bien entendu que cet arrêté avait une durée limitée. Je suis rassurée d'entendre que le travail des étudiants est possible dans cette situation, même si cela reste un peu abstrait.

01.18 Sophie Thémont (PS): Het stelt me gerust te horen dat er studenten ingeschakeld kunnen worden.

En ce qui concerne la concertation sociale, elle doit se faire aussi au sein de l'entreprise et pas seulement au sein du groupe des Dix.

Er moet niet alleen sociaal overleg plaatsvinden in de Groep van Tien, maar ook in de ondernemingen zelf.

01.19 Ellen Samyn (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister van Werk, mevrouw de minister van Sociale Zaken, de financiële impact door het coronavirus op de landbouwsector is groot. De reeds genomen maatregelen voor deze vitale sector zijn reeds een goed begin, maar er is meer nodig, ook in de toekomst.

01.19 Ellen Samyn (VB): L'incidence financière de la crise du coronavirus sur le secteur agricole n'est pas négligeable. Il est nécessaire de prendre davantage de mesures, y compris à plus long terme. Si j'ai bien compris la réponse de la ministre, les ouvriers saisonniers ne peuvent pas travailler si l'agriculteur ou l'horticulteur n'est pas en mesure d'assurer la sécurité de leur séjour. Je répète que le SPF Économie doit alors pouvoir leur proposer une possibilité de logement ainsi qu'un dépistage du coronavirus. Les mesures prises par Fedasil pour les demandeurs d'asile doivent également pouvoir être prises par le SPF Économie pour les ouvriers saisonniers. L'État doit veiller à pouvoir disposer à l'avenir d'une main-

Ik kom terug op mijn laatste vraag over de gezondheidsmaatregelen en social distancing tussen de buitenlandse seizoensarbeiders. Uit het antwoord verneem ik dat indien de landbouwer zelf niet kan instaan voor een veilig verblijfsaanbod voor de seizoensarbeiders, deze ook niet kunnen starten. Ik herhaal dat hierover nagedacht moet worden en dat desgevallend de FOD Economie in een verblijfsaanbod moet kunnen voorzien. Wat Fedasil kan voor asielzoekers, moet de FOD Economie ook kunnen voor seizoensarbeiders, namelijk het opeisen van vakantieparken of het plaatsen van extra wooncontainers. Het kan niet dat seizoensarbeiders hier ongetest aankomen en hier in stapelbedden of gemeenschappelijke ruimten moeten vertoeven.

De Boerenbond maakt zich zorgen over het feit dat de krachten met ervaring nu in het buitenland zitten. De overheid moet ervoor zorgen dat in de toekomst de ervaren krachten ook in ons land zitten, voor de seizoenspluk en het steken van asperges bijvoorbeeld. Na deze crisis moet er zeker eens nagedacht worden over het arbeidsaanbod in de

land- en tuinbouw. Ik weet dat dit een Vlaamse bevoegdheid is, maar er moet extra aandacht en stimulans zijn voor de opleiding hiertoe in het middelbaar onderwijs. Ik denk desgevallend ook aan het inzetten van scholieren en studenten in de seizoenspluk.

Er valt zeker iets te zeggen voor het beroep doen op buitenlandse Europese krachten in tijden van arbeidsschaarste. Ik vermoed echter dat deze crisis ook een invloed zal hebben op de arbeidsmarkt, want een stijging van de werkloosheid valt te vrezen.

Inzake de verloning in de landbouwsector moet, na de crisis, herbekeken worden hoe in deze arbeid kan voldaan worden aan lokale voorwaarden zodat er enerzijds minder beroep moet worden gedaan op buitenlandse krachten en, anderzijds meer binnenlandse arbeidskrachten kunnen worden ingezet. In tijden van "koop lokaal" en ecologische voetafdruk moet erover kunnen nagedacht worden om van het planten of zaaien tot het oogsten van de vrucht onze krachten in te zetten. Alleen zo zal onze economie, en bijgevolg deze vitale sector, kunnen overleven.

01.20 Bercy Slegers (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil de ministers bedanken voor hun aanwezigheid en de duidelijke antwoorden.

01.21 Thierry Warmoes (PVDA-PTB): Monsieur le président, mesdames les ministres, je vous remercie pour vos explications. Je veux juste confirmer que je suis satisfait d'entendre que la mesure est limitée à cette année, qu'elle est exceptionnelle.

Au PTB, nous n'allons pas soutenir toutes les tentatives – j'entends bien qu'elles viennent de différents côtés – visant à étendre ces mesures. Je ne sais pas si la ministre Muylle défend cela aussi, mais elle a laissé entendre qu'il fallait poursuivre le travail législatif dès 2021. Nous resterons évidemment très vigilants sur cette question. Pour nous, il ne peut être question de créer encore une armée de travailleurs saisonniers avec de faibles salaires et un statut très précaire, et utiliser cette crise pour aller dans ce sens.

Il faut réfléchir à revenir à une agriculture plus locale, voire aussi travailler à des prix plus convenables pour les producteurs, et donc influencer sur les marges des grands distributeurs; soutenir les coopératives dans le secteur, etc. Il faudra une réflexion bien plus globale. Il n'est pas question, pour nous, de faire pression sur les salaires dans le secteur, qui sont déjà très bas, pour être compétitifs sur un marché mondial.

01.22 Catherine Fonck (cdH): Je remercie les ministres pour leurs réponses.

01.23 André Flahaut (PS): Merci aux ministres pour leur présence. Merci aussi à Mme Muylle d'avoir précisé le caractère temporaire du travail que nous effectuons pour l'instant. Il faudra le répéter souvent. C'est bien le principe des pouvoirs spéciaux, qui sont limités dans le temps.

J'ai bien compris vos propos en ce qui concerne les intérimaires. Je n'ai pas bien compris ce qui se passait pour les personnes dans les centres Fedasil. Y a-t-il ou non une possibilité de les engager? La

d'œuvre expérimentée pour la cueillette saisonnière en Belgique. Après cette crise, nous devons certainement mener une réflexion commune sur la disponibilité de travailleurs dans les secteurs agricole et horticole. Les conditions salariales doivent également être examinées attentivement. En ces temps où nous sommes encouragés à "acheter local" et où nous attachons une grande importance à notre empreinte écologique, nous devons réfléchir activement à la manière de trouver une main-d'œuvre locale dans l'ensemble de la chaîne.

01.21 Thierry Warmoes (PVDA-PTB): Gelukkig blijft deze uitzonderlijke maatregel beperkt in de tijd. We zullen erop toezien dat dat ook zo blijft. Het kan niet zijn dat we een leger van seizoenarbeiders met een nepstatuut en een schamel loon op de been gaan brengen, terwijl we de sector eigenlijk op een nieuwe leest zouden moeten schoeien.

01.23 André Flahaut (PS): Ik bedank minister Muylle omdat zij gepreciseerd heeft dat de volmachten in de tijd beperkt zijn.

Wat de personen in de Fedasilcentra betreft, blijkt uit het antwoord niet duidelijk of zij nu wel of niet ingeschakeld mogen

réponse n'était pas tellement claire à mes yeux.

Venons-en aux personnes qui viennent de l'extérieur. Lorsque des ressortissants belges rentrent de vacances par exemple, ils sont tenus d'observer une période de confinement d'une quinzaine de jours. C'est du moins ce qu'on leur recommande. Le même principe sera-t-il appliqué pour les personnes qui reviennent de l'étranger ?

01.24 Maggie De Block, ministre: Je ne peux pas le dire d'avance car cela relève de l'avis de la CELEVAL. Pour les demandeurs d'asile, on a décidé que c'était possible s'ils étaient ici depuis quatre mois, afin de ne pas créer un appel d'air. Mais ceux qui sont là peuvent le faire.

01.25 Minister Nathalie Muylle: Mevrouw Samyn, u had een vraag over de huisvesting van seizoensarbeiders. Voor de mensen die in de procedure zitten is er verplichting van opvang. Er bestaat vandaag heel wat regelgeving. Vroeger was dit federale regelgeving. Sinds de laatste staatshervorming is dit regionale regelgeving.

Er is een decreet inzake kamers in Vlaanderen dat heel specifieke regels oplegt inzake de huisvesting van seizoensarbeiders. Dat bepaalt hoe groot de ruimtes en slaapruijntes moeten zijn. Er moet sanitair zijn. Er moet een keuken zijn.

Als men mensen niet in het eigen bedrijf kan huisvesten omdat men niet aan die voorwaarden kan voldoen, dan moet men oplossingen op de private huurmarkt zoeken. Dan moeten de woningen op de huurmarkt ook voldoen aan het decreet inzake kamers.

Zomaar mensen te slapen leggen, kan dus niet. Dit is terecht heel strikt bepaald in Vlaanderen met een decreet dat ook geldt voor seizoensarbeiders.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*Le développement des questions se termine à 15 h 08.
De behandeling van de vragen eindigt om 15.08 uur.*

worden.

Men adviseert de Belgen die uit vakantie terugkomen om zichzelf gedurende 15 dagen te isoleren. Zal dat ook gelden voor de buitenlanders die naar ons land terugkomen?

01.24 Minister Maggie De Block: Dat hangt van het advies van CELEVAL af. Om geen aanzuig-effect te creëren, is het mogelijk voor de asielzoekers die hier al vier maanden verblijven.

01.25 Nathalie Muylle, ministre: Le logement des travailleurs saisonniers fait l'objet d'une réglementation régionale depuis la dernière réforme de l'État. Le décret flamand sur les chambres impose ainsi des règles spécifiques quant à la taille des pièces, aux installations sanitaires et à la cuisine. Il ne suffit donc pas de mettre un lit à disposition.